

09.07.2019

TÜRKİYE'NİN SAVUNMA-GÜVENLİK-DİŞ POLİTİKASINI İLGİLENDİREN GELİŞMELER

ORTADOĞU-AFRİKA

UAEA: İran, nükleer anlaşmada belirlenen seviyenin üstünde uranyum zenginleştirdi...

Uluslararası Atom Enerjisi Ajansı, İran'ın nükleer anlaşma kapsamında belirlenen yüzde 3,67'lik uranyum zenginleştirme seviyesini aştığını teyit etti. UAEA'dan yapılan açıklamada, ajans müfettişlerinin Ortak Kapsamlı Eylem Planı (JCPOA) olarak adlandırılan İran nükleer anlaşması çerçevesinde kararlaştırılan uranyum zenginleştirilmesine ilişkin seviyenin aşıldığı teyit edildi. "İran, yüzde 3,67'nin üzerinde uranyum zenginleştirdi" ifadesinin kullanıldığı açıklamada, bu ülkenin belirlenen seviyeyi ne kadar aştığı bilgisine yer verilmedi.

Ürdün 2 yıl aradan sonra Katar'a büyükelçi atadı... Ürdün, diplomatik ilişkilerinin seviyesini düşürmesinden iki yıl sonra Katar'a büyükelçi olarak atanacak ismi belirledi. Ürdün ordusuna ait Helle Ahbar sitesinde yer alan habere göre, Bakanlar Kurulu'nun bugünkü oturumunda, Dışişleri Bakanlığı Genel Sekreteri Zeyd el-Levzi'nin ülkenin Doha Büyükelçisi olarak atanması yönünde karar alındı.

Husilerden Suudi Arabistan'ın Abha Havalimanı'na saldırı... Yemen'deki Husiler Suudi Arabistan'ın güneyindeki Abha Havalimanı'ndaki bazı noktaları İnsansız Hava Aracı (İHA) ile hedef aldı. Husilere ait El Mesire Televizyonunun askeri bir kaynağa dayandırdığı haberde, Abha Havalimanı'ndaki askeri noktalar ile savaş uçaklarının park alanlarının vurulduğu ve havalimanında uçuşların aksadığı belirtildi. Suudi Arabistan merkezli Al Arabiya televizyon kanalının haberinde ise Husilere ait olduğu düşünülen bir İHA'nın etkisiz hale getirilmesinden sonra havalimanındaki uçuş trafiğinin eski haline döndüğü ifade edildi.

İran: Avrupa nükleer anlaşmanın devamı için endişeleniyorsa somut adımlar atmalı... İran Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Seyid Abbas Musevi, "Eğer Avrupa ülkeleri nükleer anlaşmanın devamı hakkında endişeleniyorsa somut adımlar atmalı" dedi. İran Dışişleri Bakanlığı

Sözcüsü Musevi, ülkesinin nükleer anlaşmadan kaynaklı beklentilerinin yerine getirilmesi konusunda Avrupa ülkelerinin somut adım atması gerektiğini belirtti.

AA: ÖSO ilk zırhlı aracını üretti... Anadolu Ajansı (AA), Türkiye destekli Özgür Suriye Ordusu (ÖSO) bileşenlerinden Hamza Tümeni'nin, Fırat Kalkanı Harekatı'nın sona ermesinden bu yana sürdürdüğü çalışmalar sonucunda kendi zırhlı aracını ürettiğini bildirdi. Anadolu Ajansı (AA), Türk Silahlı Kuvvetleri'nin (TSK) Fırat Kalkanı ve Zeytin Dalı gibi hareketlerinde yer alan Özgür Suriye Ordusu (ÖSO) bileşenlerinden Hamza Tümeni'nin, personel taşıyıcı zırhlı araç ürettiğini açıkladı.

Netanyahu'dan İran'a yaptırım çağrısı: Avrupalı liderler sözlerini tutmalı... İsrail lideri Benyamin Netanyahu, İran'ın nükleer faaliyetleri konusunda 'Avrupalı liderlerin sözlerini tutmasını beklediğini' açıkladı. İsrail'in Haaretz gazetesinden Noa Landau'ya konuşan Netanyahu, İran'ın zenginleştirilmiş uranyum üretimini artırma kararının ardından Avrupa'nın İran'a karşı harekete geçmesi gerektiğini belirtti. "Bu savaş İran'a karşı yönlendirmeseydim nükleer bir cephaneye sahip olurdu" diyen Netanyahu şunları söyledi: "İran'ın hala bir nükleer cephaneye sahip olmamasının sebebi bizim İran'a, dünyaya, önceki ABD yönetimine ve İsrail hükümeti içerisindeki çok sayıda insana yaptığımız baskıdır. Geleceğimiz için çok büyük bir tehlike oluşturuyorlar ve bu onları şu anda durdurdu. Şimdi sınırı geçmek istiyorlar ve Amerikalılar bunu çok zorlaştıracak yaptırımlar uyguluyor. Ancak bu durum meselenin sona ermesi için yeterli değil. Onlar, nükleer bomba yapacaklarına dair sinyal veriyorlar ve biz de bunun gerçekleşmemesini sağlıyoruz. Buradaki büyük soru, politikamızın ne olduğu değil, çünkü buna dair hiçbir şey değişmedi."

Zarif: İngiltere'nin İran tankerine el koyması korsanlıktır... İran Dışişleri Bakanı Muhammed Cevad Zarif, "İngiltere'nin, B takımı adına, İran'ın petrol yüklü tankerine kanun dışı şekilde el koyması korsanlıktır" dedi. İran Dışişleri Bakanı Muhammed Cevad Zarif, İngiltere'nin Cebelitarık Boğazı'nda İran'a ait petrol tankerine el koymasını 'korsanlık' olarak nitelendirdi. Zarif, Twitter hesabından yaptığı paylaşımda, şunları kaydetti: "İran ne Avrupa Birliği (AB) üyesidir ne de Avrupa'nın bir petrol yaptırımına muhataptır. Bildiğim kadarıyla AB, sınır ötesi yargısal yetki kullanmaya karşıdır. İngiltere'nin 'B takımı' adına İran'ın petrol yüklü tankerine kanun dışı şekilde el koyması korsanlıktır. Bu, tehlikeli bir emsaldir ve şimdi son verilmelidir."

OPCW doğruladı: Suriye kimyasal silah üretilen tüm tesislerini imha etti... Kimyasal Silahların Yasaklanması Örgütü (OPCW) Genel Müdürünün Birleşmiş Milletler'e (BM) sunduğu raporda, Suriye'de kimyasal silah üretilen 27 tesisin tümünün imha edildiği doğrulandı. OPCW Genel Müdürünün BM'ye sunduğu, Suriye'de kimyasal silah üretilen 27 tesisin tümünün imha edildiğini doğrulayan 'Suriye kimyasal silah programının ortadan kaldırılmasında ilerleme' isimli rapor, 24 Mayıs-23 Haziran 2019 dönemini kapsıyor.

AVRUPA – AB

Almanya'dan ABD'ye ret: Suriye'ye asker göndermeyi düşünmüyoruz... Almanya, ABD'nin Suriye özel temsilcisi James Jeffrey'nin "Almanya'dan kara birliklerinin kısmen bizim askerlerimizin yerine geçmesini istiyoruz" sözlerinin ardından "Suriye'ye kara birliği göndermeyi düşünmüyoruz" açıklamasında bulundu. Almanya, ABD'den gelen Suriye'ye asker gönderme çağrısını reddetti. Almanya hükümeti, Suriye'ye asker göndermeyeceklerini açıkladı. Alman hükümet sözcüsü Steffen Seibert, "Suriye'de kara birliğimiz yok ve bunu değiştirmeyi planlamıyoruz" dedi. Haftalık basın toplantısında konuşan Seibert, Alman hükümetinin IŞİD karşıtı koalisyondaki mevcut önlemlere 'bağlı kalmayı' planladığını belirterek, "Ve bilindiği gibi bu, kara birliklerini kapsamıyor" ifadelerini kullandı.

Tarih profesöründen çağrı: Göçü durdurmak için Avrupa'nın etrafına duvar çekelim... Danimarka'nın saygın gazetesi Politiken'de Avrupa'nın etrafına duvar çekilmesini savunan bir makale yayımlayan tarihçi Uffe Østergaard, aksi takdirde Batı, Doğu ve Güney Avrupa arasında göçün idaresi konusunda ihtilaf yaşanmasının kaçınılmaz olduğunu söyledi. ABD Başkanı Donald Trump'ın göçle mücadele adı altında Meksika sınırına duvar çekme projesi büyük tartışma yaratırken, Danimarkalı tarih profesörü Uffe Østergaard, Avrupalı siyasi liderleri aynı yoldan gitmeye çağırdı. Politiken'de yayımlanan makalesinde "2. Dünya Savaşı'nın ardından Kuzey'in refah devleti modelinin çok sağlam ve çekici olduğu, dolayısıyla 'tüm' yabancıları entegre edebileceği yönünde güçlü bir inanç bulunuyordu" diyen ünlü tarihçi, o dönemde kendisinin de bu görüşü paylaştığını belirtti. Ama daha sonra etraflica düşünüp çok kültürlülüğü savunmaktan uzaklaştığını vurguladı.

Yunanistan'ın yeni Başbakanı Miçotakis yemin etti... Yunanistan'da dün yapılan erken genel seçimlerde oyların 39.85'ini alarak seçimi kazanan Yeni Demokrasi (YD) Partisi'nin lideri Kiriakos Miçotakis, başbakanlık görevi için yemin etti. 300 sandalyeli parlamentoda 158 sandalye ile tek başına hükümet kurma hakkını elde eden YD'nin lideri Miçotakis, başbakanlık görevi için yemin etti. Miçotakis, dün seçimlerin ardından yaptığı konuşmada birlik çağrısında bulunarak 'çok çalışma' sözü vermiş ve Yunanistan'ın Avrupa'daki sesini güçlendireceğini ifade etmişti.

AB'den Türkiye'ye Kıbrıs tepkisi: Yasadışı sondaj niyeti ciddi endişe kaynağı... Ankara'nın Doğu Akdeniz'e yolladığı ikinci sondaj gemisi Yavuz'un Karpaz açıklarına ulaşması üzerine Güney Kıbrıs'ın ardından Avrupa Birliği (AB) de protesto niteliğinde açıklama yaptı. "Türkiye'nin Kıbrıs'ın kuzeydoğusunda yasadışı şekilde yeni sondaj operasyonu yürütme niyetini açıklaması, ciddi bir endişe kaynağıdır" diyen AB Dış Politika Yüksek Temsilciliği, şöyle devam etti: "Kıbrıs'ın batısında süregiden sondaj operasyonlarının başlamasından iki ay sonra bu planlanan ikinci sondaj operasyonu, Kıbrıs'ın egemenliğini ihlal eden kabul edilemez tırmanmayı daha da ileri götürmüştür."

Zelenskiy'den Putin'e teklif: Minsk'te görüşelim... Ukrayna Devlet Başkanı Vladimir Zelenskiy, Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'e Belarus'un başkenti Minsk'te görüşme yapmayı teklifetti. Zelenskiy, zirvede ABD Başkanı Donald Trump, Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron, İngiltere Başbakanı Theresa May ve Almanya Başbakanı Angela Merkel'in de yer alması gerektiğini kaydetti ve "Konuşmamız gerekiyor mu? Gerekiyor. Gelin Kırım'ın kime ait olduğunu, Donbass'ta kimin olmadığını konuşalım" ifadelerini kullandı.

Yunanistan'da yeni kabine belli oldu... Yunanistan'da erken genel seçim sonucunda tek başına iktidara gelen Yeni Demokrasi (ND) hükümetinin Bakanlar Kurulu belirlendi. Yeni kabine, Başbakan yardımcısı, hükümet sözcüsü ve 17 bakanın yanı sıra 29 başkan vekilinden oluşuyor.

ABD

Pence: İran'ın nükleer bir silaha sahip olmasına asla izin vermeyeceğiz... ABD'nin başkenti Washington'da düzenlenen 'İsrail için Hristiyan Birliği (CUFI) 2019 Zirvesi'nin açılışında konuşan ABD Başkan Yardımcısı Mike Pence, "İran, ABD'nin kendini kontrol altında tutmasını, kararsızlıkla karıştırmamalı" dedi. Konuşmasında ABD'nin, İran'la nükleer programı hakkında konuşmaya açık olduğunu ve savaş istemediğini belirten Pence, Trump yönetiminin de ABD'nin çıkarlarını ve vatandaşlarını korumaya hazır olduğuna değindi. Pence konuşmasında şu ifadeleri kullandı: "İran, ABD'nin kendini kontrol altında tutmasını, kararsızlıkla karıştırmamalı. İran'ın yarattığı kötü etkiye karşı çıkmaya devam edeceğiz, ekonomisine baskı uygulamaya devam edeceğiz ve İran'ın asla nükleer bir silaha sahip olmasına izin vermeyeceğiz".

Trump, İngiltere'nin ABD Büyükelçisine yüklendi: Artık kendisiyle işimiz olmayacak... ABD Başkanı Donald Trump, kendisi hakkında "beceriksiz" dediği iddia edilen İngiltere'nin Washington Büyükelçisi Kim Darroch için "Artık kendisiyle işimiz olmayacak" ifadesini kullandı. Trump, kendisi hakkındaki yazışmaları sızan İngiliz büyükelçi hakkında Twitter hesabından açıklama yaptı. İngiltere Başbakanı Theresa May'in Brexit konusunu ele alma biçiminin yanlış olduğunu savunan Trump, "Ona bu işin nasıl yapılması gerektiğini anlattım ama o başka bir yolu seçmeye karar verdi" değerlendirmesinde bulundu. Son günlerde kendisi hakkındaki olumsuz yazışmaları İngiliz medyasına sızan İngiltere'nin Washington Büyükelçisini adını vermeden eleştiren Trump, "Büyükelçiyi tanımıyorum ama Washington'da kendisinden hoşlanmıyor ve hakkında iyi düşünülüyor. Artık kendisiyle işimiz olmayacak. İyi haber şu ki büyük Birleşik Krallık'ın kısa zaman sonra yen bir başbakanı olacak" ifadesini kullandı.

BM'den ABD'ye Eleştiri: 'Sığınmacıların Durumu Korkunç'... Birleşmiş Milletler (BM) İnsan Hakları Yüksek Komiseri Michelle Bachelet, Amerika'nın güney sınırındaki göçmen ve sığınmacılara yönelik politikaları sert biçimde eleştirdi. Bachelet, ofisi tarafından yayımlanan mesajında, sığınmacıların sınırda tutulduğu koşulların 'dehşet verici' olduğunu ifade etti. Orta Amerika ülkelerinden ABD'ye sığınmacı olarak gelen binlerce göçmenin ülkenin güneyindeki Meksika sınırında uygunsuz koşullar altında tutulduğu yönündeki haber ve görüntüler birçok çevrenin tepkisine yol açmaya devam ediyor. Trump yönetiminin mevcut göçmen politikaları ve özellikle sınırındaki sığınmacılara yönelik muamele BM yüksek komiserince de eleştirildi.

RUSYA

Kremlin'den Türkiye'ye S-400 sevkiyatı öngören anlaşma hakkında yeni açıklama: Olması gereken aşamada... Kremlin Sözcüsü Dmitriy Peskov, Türkiye'ye Rusya yapımı S-400 savunma sistemi gönderilmesini içeren anlaşmasının, uygulama aşamasında olduğunu söyledi. Peskov söz konusu sistemin Türkiye'ye sevkiyatının hangi aşamada olduğuna ilişkinse net bilgi vermedi. Kremlin Sözcüsü Peskov'a, Rusya lideri Vladimir Putin ve Türkiye Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın 6 Temmuz'daki telefon görüşmelerinde S-400 anlaşmasını da ele alıp almadıkları soruldu. Peskov soru karşısında, "Tabii ki bundan bahsettiler. Söz konusu anlaşma gerçekleştirilme aşamasında" dedi.

Peskov: Nükleer anlaşmayla ilgili gelişmeler endişe verici, Rusya diplomatik çabalarını sürdürecektir... Kremlin Sözcüsü Dmitriy Peskov, İran nükleer anlaşması olarak da bilinen Ortak Kapsamlı Eylem Planı (JCPOA) ile ilgili gelişmelerin endişe verici olduğunu ve Rusya'nın diplomasi alanındaki çabalarını sürdüreceğini belirtti. İran yönetiminin uranyum zenginleştirme seviyesini artırma kararını yorumlayan Peskov, "Elbette durum endişe verici. Rusya, öncelikle diyalogu ve diplomatik alandaki çabalarını devam ettirecek" dedi.

Rusya Sanayi ve Ticaret Bakanı Manturov: Türk iş insanlarının daha rahat gelmeleri için bir takım paketler hazırladık... Rusya Sanayi ve Ticaret Bakanı Denis Manturov, "Türk iş insanlarının Rusya'ya daha rahat gelmeleri, uzun vadeli yatırımlarla gelen iş insanlarını desteklemek için bir takım paketler hazırladık. İmtiyazlı şartlar oluşturuyoruz" dedi.

Türkiye'yle ortak üretimi gündeme gelen S-500'lere ilişkin açıklama: Uzay saldırı araçlarına karşı koruma sağlayacak... Rusya Silahlı Kuvvetleri Füze Savunma Birliği Komutan Yardımcısı Albay Yuriy Muravkin, S-500 füze savunma sistemlerinin uzay saldırı araçlarına karşı koruma sağlayabileceğini ifade etti. Günümüzde sema ile uzay arasındaki sınırların giderek ortadan kalktığını ve havadaki rakiplerin kademeli olarak hava ve uzay rakibi haline geldiğini belirten Muravkin, "S-500 füze savunma sistemlerinin üretiminin tamamlanması ve devreye alınması çok uzak değil. Yeni sistem, uzay saldırı araçlarına karşı koruma sağlayabilecek" dedi.

Rusya'dan Kıbrıs açıklaması: Tarafları krizi büyütmeye yönelik adımlardan kaçınmaya çağırıyoruz... Rusya Dışişleri Bakanlığı'ndan yapılan açıklamada, Moskova'nın Türkiye'nin Kıbrıs münhasır ekonomik bölgesindeki eylemlerinden endişeli olduğu belirtilerek, taraflara gerilimi tırmandıracak adımlar atmaktan çekinme çağrısı yapıldı. Rusya Dışişleri Bakanlığı, Kıbrıs Cumhuriyeti'nin tek taraflı ilan ettiği münhasır ekonomik bölgede (MEB), Türkiye'nin bulunduğu eylemlerinin Moskova'yı endişelendirdiğini belirtti, aynı zamanda taraflara gerilimi tırmandıracak adımlar atmaktan çekinme çağrısı yaptı.

Putin'in Gürcistan'la uçak seferleri düzenlenmesini yasaklayan kararnamesi yürürlüğe girdi... Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'in Rus havayolu şirketlerine getirdiği 8 Temmuz'dan itibaren Gürcistan'la uçak seferleri (ticari uçuşlar dahil) düzenleme yasağı bugün itibarıyla uygulamaya koyuldu. Yılda 1 milyondan fazla turist ağırlayan Gürcistan'ın ekonomisi için büyük bir darbe olan bu karar, Rusya'dan bu ülkeye ziyaret edecekleri aktarmalı uçuşlara yöneltti. Zira Rusya-Gürcistan seferleri düzenleyen Rus havayolu şirketleri Aeroflot, S7, Ural Airlines, Pobeda, Red Wings ve Nordavia ile Gürcü havayolu şirketleri Georgian Airways ve MyWay Airlines dün son uçuşlarını gerçekleştirdi.

TÜRKİYE

Eski İstihbarat Daire Başkanı Uzun serbest bırakıldı... 'Cumhurbaşkanına hakaret, terör örgütü propagandası yapmak ve örgüte yardım' suçlarından tutuklanan Eski İstihbarat Dairesi Başkanı Sabri Uzun adli kontrol şartıyla tahliye edildi. Uzun, "terör örgütüne bilerek ve isteyerek yardım" suçundan yargılandığı davanın ilk duruşmasında adli kontrol şartıyla

serbest bırakıldı. Uzun'un bugün cezaevinden çıkması bekleniyor. Hakkında 4 yıl 8 aya kadar hapis cezası istenen Uzun'un duruşması kasım ayına ertelendi.

Reyhanlı'da boya imalathanesinde yangın... Hatay'ın Reyhanlı ilçesinde bir boya imalathanesinde yangın çıktı. İmalathanedeki kimyasallar bomba gibi patlarken, yaralıların olduğu öğrenildi. Alınan bilgiye göre, Reyhanlı ilçesinde bulunan bir boya imalathanesinde henüz belirlenemeyen bir nedenle yangın çıktı. Yangın sırasında imalathanedeki kimyasal maddeler bomba gibi patladı. Patlama sırasında imalathanede bulunan işçilerin yaralandığı öğrenildi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan: Bize kimse kabile devleti muamelesi yapamaz... Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, "Biz sıradan bir millet değiliz. Biz 21 milyon kilometrekare topraklardan azala azala azala 780 bin kilometrekareye gelmiş, dolayısıyla toprak nedir, bunu çok iyi bilen bir milletiz. Bize kimse kabile devleti muamelesi yapamaz" dedi. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Butmir Askeri Üssü'nde bulunan Avrupa Birliği (AB) Barış Gücü bünyesinde, Bosna Hersek Türk Temsil Heyet Başkanlığı Milli Destek Birlik Komutanlığına ziyarette bulundu. Ziyarette yaptığı konuşmaya tüm askerleri selamlayarak başlayan Erdoğan, "Sözlerimin hemen başında vatanımızın bağımsızlığı için bir gül bahçesine girercesine kara toprağın bağrına giren aziz şehitlerimizi rahmetle yad ediyorum. Kurtuluş Savaşımızı kazanarak bizlere son devletimiz Türkiye Cumhuriyeti'ni armağan eden Gazi Mustafa Kemal başta olmak üzere kahraman ordumuzun tüm mensuplarını da şükranla anıyorum" diye konuştu.

Diyarbakır'da kimyasal madde alarmı: Hastanenin acili kapatıldı... Diyarbakır-Şanlıurfa karayolunda meydana gelen trafik kazasında aracın kimyasal madde taşıdığı şüphesiyle hastane, yaralılar ve sağlık çalışanlarına dezenfekte çalışması başlatıldı.

Suriye sınırına tank ve obüs sevkiyatı... Şanlıurfa 20. Zırhlı Tugay Komutanlığından hareket eden askeri konvoyun bir kısmı Suriye'nin Tel Abyad kentine sınırı olan Akçakale ilçesine geldi.

Libya'da alıkonulduktan sonra serbest kalan 6 Türk gemici İstanbul'a geldi... Gemiciler Onur Çakır, Mehmet Yılmaz Odabaşı, Eyüp Eryılmaz, Necmettin Demirhan, Eren Çakır ve Birol Kutlu, Libya'nın başkenti Trablus'tan uçakla İstanbul'a geldi.

Dövizle askerlik için 2019'da 5 bin 133 euro ödenecek... 1927 tarihli Askerlik Kanunu'nun yerini alan yeni Askeralma Kanunu, yurt dışında yaşayan Türk vatandaşları ile ilgili kapsamlı değişiklikler getirdi. Yeni kanun kapsamında dövizle askerlik için bu yıl 5 bin 133 euro ödeyecekler.

İstanbul'da 176 muvazzaf asker hakkında gözaltı kararı... Türk Silahlı Kuvvetleri (TSK) içerisinde yer alan FETÖ yapılanmasına yönelik, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı'nca yürütülen soruşturma kapsamında 100'ü Kara, 33'ü Hava, 37'si Deniz ve 6'sı Sahil Güvenlik Komutanlığı'na mensup tamamı muvazzaf toplam 176 askeri personel hakkında gözaltı kararı verildi.